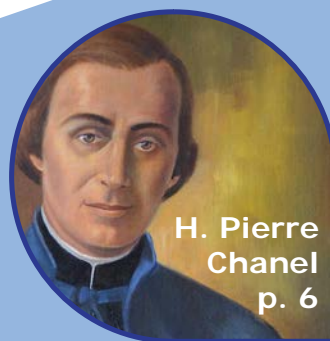

PORTA FIDEI

Christus,
onze hoop,
overwon de
dood

H. Pierre
Chanel
p. 6

Arvo
Pärt
p. 14

Overzicht
van de
programma's

p. 8 & 13

Kardinaal
Jozef De Kesel
over Pasen
p. 16

EDITORIAAL

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Pr. Karlo Tyberghien

Werkten mee aan dit nummer:

Joris Abts, Kardinaal Jozef De Kesel, Philippe Van der Sande, pr. Karlo Tyberghien

Foto's:
Redactie

Realisatie en vormgeving:
Radio Maria

Druk en verzending:
Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

Abonnementen en gegevensverwerking:

Radio Maria
Sint Reneldisplein 23
3001 Leuven
info@radiomaria.be

Bel ons: 016 41 47 47

Beste vrienden,

Lijden en ziekte behoren nog steeds tot de problemen die de mens zeer angstig maken, en soms ook kwaad. Op een harde wijze komt deze vaak op het pad van onschuldige mensen. Of men nu gelovig is of ongelovig, van ziekten en lijden blijft niemand gespaard. Ook niet de Zoon van God die mens is geworden. Het is net in het lijden dat Jezus heeft getoond dat Hij een overwinnaar is, ondanks dat lijden. Het laatste woord wordt namelijk niet gegeven aan de ziekte of zelfs de dood, maar wel aan het leven. Jezus, als Verlosser van de wereld, toont de gelovigen aan dat het kruis overwonnen wordt door het leven. De hoop mag ons dus nooit verlaten waardoor ook de angst en de kwaadheid zouden

kunnen verminderen in ons hart om plaats te ruimen voor het vertrouwen in God.

Gelovigen hebben zich altijd gekeerd naar de Heer in tijden van nood. Tijdens een tijd van epidemie, van ziekte alsook van oorlog richt men zich misschien vaker dan anders naar de Heer. Door het gebed en het beleven van de sacramenten kan men tot een ware ontmoeting komen met de Verlosser, die ook Vertrouster is. Hierbij mogen wij niet vergeten dat de Kerk twee genezende sacramenten heeft waarin zij gelooft dat het de Heer zelf is die aanwezig komt om de lijdende mens te vertroosten. In het sacrament van de biecht komt de Heer de geestelijk gepijnigde persoon te hulp door hem barmhartigheid te schenken en vrij te spreken van fouten en zonden. In het sacrament van de ziekenzalving komt Hij ook, als een genezende kracht, tot bij de lijdende mens die smacht naar verlichting en tevens genezing. Hierin zien wij hoezeer Jezus begaan is met de lichamelijke en geestelijke zorg voor elke mens, zeer speciaal

voor de zieken. Het is daarom dat Jezus zijn apostelen en daarmee de gehele Kerk de opdracht gaf zorg te besteden aan de zieken.

In de brief van Jakobus zegt men dat de zieken met olie moeten worden gezalfd opdat zij opgericht worden en gered. Dit is dan ook de praktijk geworden van het sacrament van de ziekenzalving. Deze is niet alleen bedoeld voor stervenden, maar tevens voor ernstige zieken die verlichting zoeken bij God. Bij iemand die een operatie moet ondergaan bij een gevaarlijke ziekte, bij bejaarden die bijzonder zwak zijn, aan kinderen die geplaagd worden door een ernstige kwaal mag het sacrament van de ziekenzalving toegediend worden. Met groot geloof en vertrouwen weet men dat de Heer doorheen de zalving de persoon geestelijk en ook lichamelijk bijstaat.

Bij de zalving worden het voorhoofd en de handen van de zieke gezalfd. Tijdens deze zalving spreekt de priester als bedienaar van dit sacrament de woorden uit: "Moge onze Heer Jezus Christus door deze heilige zalving en door zijn liefdevolle barmhartigheid u bijstaan met de genade van zijn Heilige Geest. Moge Hij u van zonden bevrijden, u heil brengen en verlichting geven." Doorheen deze formule zien we hoezeer het lichamelijke en het geestelijke verbonden zijn. Het voorhoofd dat ook gezalfd wordt bij het vormsel, zij

het dan met het heilig chrisma, is in de oude traditie de plaats waar de geest aanwezig is. De handen daarentegen zijn dan weer het teken van het lichaam dat met "het werk van zijn handen" de Heer probeert te loven. Lichaam en geest worden zo dus verlicht dankzij het geschenk van het sacrament van de ziekenzalving.

Het lijden en ziekte zijn een realiteit waar ieder van ons mee te maken krijgt. Ook Jezus heeft hierin gedeeld. Hij was in alles aan ons gelijk, behalve in de zonde. Moge Hij het zijn die ons blijft verlichten en vertroosten door zijn aanwezigheid, zeer speciaal bij de meest zwakken onder ons. Met hoop en vertrouwen kunnen we dan blijven kijken naar het uiteindelijke doel, namelijk het leven dat we elk jaar opnieuw mogen vieren op Pasen, de dag van de Verrijzenis.

We danken iedereen van jullie voor de grote steun tijdens onze jaarlijkse Vastenactie. We wensen jullie tevens een zalig Paasfeest en een vruchtbare Paastijd.

Zeer genegen in Jezus en Maria,

Pr. Karlo Tyberghien
Directeur Radio Maria

Nieuwe techniek voor de opname- en de live-studio.

Dankzij de steun van vele luisteraars tijdens onze Mariathon!

Nogmaals hartelijk dank!

LITURGISCHE KALENDER APRIL

- 2 H. Franciscus van Paolo
- 4 H. Isidorus, b. en krkl.
- 5 **PALMZONDAG - PASSIE VAN DE HEER**
- 5 H. Vincentius Ferrer, pr.
- 7 H. Johannes Baptista de la Salle, pr.
- 9 **WITTE DONDERDAG**
- 10 **GOEDE VRIJDAG**
- 11 **STILLE ZATERDAG**
- 12 **HOOGFEEST van PASEN VERRIJZENISZONDAG**

- 13 **PAASMAANDAG**
- 13 H. Martinus I, paus en mrt.
- 18 Z. Idesbald
- 19 **TWEDE PAASZONDAG - Beloken Pasen**
- 21 H. Anselmus, b. en krkl.
- 23 H. Joris
- 24 H. Fidelis van Sigmaringen, pr. en mrt.
- 25 H. Marcus
- 26 **DERDE PAASZONDAG**
- 28 H. Pierre Chanel
H. Louis-Marie Grignon de Montfort, pr.
- 29 Catharina van Siëna, mgd. en krkl.
- 30 H. Pius V

CATECHESE OVER DE GEBODEN

Geen echtbreuk plegen

Paus Franciscus begon op 13 juni 2018 tijdens de algemene audiëntie op het Sint-Pietersplein met een reeks catecheses over de geboden. We geven u in dit en de komende nummers telkens een vertaling van één of meerdere catecheses.

De paus spreekt in deze catecheses niet alleen over de tien geboden maar ook over de nieuwe wet van Christus.

Dierbare broeders en zusters goedendag!

Op onze catechetische weg over de Tien Geboden zijn we bij het zesde gebod gekomen dat handelt over affectiviteit en seksualiteit en als volgt luidt: "Geen echtbreuk plegen".

Het is een rechtstreekse oproep tot trouw. Immers, geen enkele menselijke relatie is waarachtig zonder trouw en eerlijkheid.

Men kan niet liefhebben zolang het "schikt". Liefde blijkt hieruit dat ze verder gaat dan de drempel van het eigen voordeel. Dat wil zeggen: alles zonder voorbehoud geven. Zoals de Catechismus zegt: "Liefde wil definitief zijn. Ze kan niet 'tot nader order' zijn." Trouw is het kenmerk van de vrije, volwassen, verantwoordelijke menselijke relatie. Een vriend toont zijn waarachtigheid, omdat hij in alle omstandigheden vriend blijft. Anders is het geen vriend. Christus openbaart de waarachtige liefde. Hij leeft van de mateloze liefde van de

Vader en krachtens die liefde is Hij de trouwe Vriend die met ons is, ook als we falen. Altijd wil Hij voor ons het goede, ook als we het niet verdienen.

Trouw is het kenmerk van de vrije, volwassen, verantwoordelijke menselijke relatie.

Een mens heeft er nood aan onvoorwaardelijk bemind te worden. Wie dit niet mag beleven, draagt in zich een zekere onvolkomenheid, vaak zonder het te beseffen. Het menselijk hart tracht die leegte te vullen met lapmiddelen en doorschijnoplossingen en middelmatigheid te aanvaarden die van liefde slechts een flauw afkooksel zijn. Het gevaar bestaat dat men onrijpe en onvolwassen relaties "liefde" noemt. Men leeft dan in de waan leven te vinden in iets dat, in het beste geval, er slechts een spiegelbeeld van is.

Zo gebeurt het, bijvoorbeeld, dat de lichamelijke aantrekking overgewaardeerd wordt. Zij is een gave van God die tot doel heeft de weg te bereiden tot een waarachtige en trouwe relatie met iemand. Zoals de heilige Johannes Paulus II zei "is de menselijke persoon geroepen tot volle en volwassen spontaniteit in relaties" en "dat is de voldragen vrucht van het inzicht in de impulsen van het eigen hart". Het is iets dat men moet verwerven, omdat elke mens "met volharding en geleidelijkheid de betekenis van het lichaam moet aanleren".

De roeping tot het huwelijksleven vraagt dus een nauwkeurige inschatting van de kwaliteit van de relatie en een verlovingstijd om dat te toetsen. Om tot het sacrament van het huwelijk te komen moeten de verloofden tot de rijpe zekerheid komen dat hun verbondenheid de wil van God is, die bij hen is en hen begeleidt en die hen in staat zal stellen te verklaren: "Met de genade van Christus beloof ik je altijd trouw te zijn." Ze kunnen elkaar geen trouw beloven "in vreugde en verdriet, in gezondheid en ziekte" en elkaar beminnen en eren alle dagen van hun leven, alleen op grond van goede wil en van de hoop "dat het werkt". Ze hebben er behoefte aan te steunen op de standvastige liefde van de trouwe God. Daarom moet aan het ontvangen van het sacrament van het huwelijk een nauwkeurige voorbereiding voorafgaan, ik zou zeggen een catechumenaat. Immers, met de liefde staat heel het leven op het spel en met liefde schertst men niet. "Vorbereiding op het huwelijk" bestaat niet in drie of vier conferenties in de parochie. Neen, dat is geen voorbereiding maar schijnvoorbereiding. Verantwoordelijk voor deze gang van zaken is de pastoor en de bis-

schop. De voorbereiding moet volgroeid zijn en moet tijd kosten. Het gaat niet om een plichtpleging, maar om een sacrament. De voorbereiding moet een echt catechumenaat zijn.

Trouw is een manier van zijn, een levensstijl. Men werkt eerlijk, men spreekt waarachtig, men blijft trouw aan de waarheid in eigen denken, in eigen handelen. Een le-

Onze trouw ontspringt aan zijn dood en verrijzenis. Standvastigheid in onze relaties ontspringt aan zijn onvoorwaardelijke liefde.

ven doordringen van trouw wordt zichtbaar in alle omstandigheden en leidt ertoe dat men als mannen en vrouwen trouw en betrouwbaar is in alle omstandigheden.

Maar om tot zo'n mooi leven te komen volstaat onze menselijke natuur niet. Gods trouw moet in ons bestaan zijn intrede doen en ons besmetten. Het zesde gebod nodigt ons uit naar Christus te kijken die door zijn trouw ons kan bevrijden van een overspelig hart en ons een trouw hart kan geven. In Hem, en alleen in Hem, is er liefde zonder voorbehoud noch bedenkingsen. Alleen in Hem is er volledige – zonder onderbreking – gave en volharding in de trouw tot het einde.

Onze trouw ontspringt aan zijn dood en verrijzenis. Standvastigheid in onze relaties ontspringt aan zijn onvoorwaardelijke liefde. Verbondenheid onder ons en trouw in de beleving van onze verbondenheid, ontspringt aan de gemeenschap met Hem, met de Vader en met de Geest.

CATECHISMUS

2-4 april
Lijdensverhaal volgens Johannes
door E.H. Gerard Denys

6 april
Christmaviering
door E.H. Karlo Tyberghien

7 april
Goede Week
door E.H. Karlo Tyberghien

9 april
Witte Donderdag
door Mgr. Koen Vanhoutte

10 april
Goede Vrijdag
door Mgr. Koen Vanhoutte

11 april
Stille Zaterdag
door E.H. Karlo Tyberghien

13-17 april
De verrijzenis van het lichaam
door E.H. Chris Butaye

18-21 april
'Ik ben'-woorden van Jezus
door E.H. Gerard Denys

24-30 april
Ik geloof in de ene, heilige, katholieke en apostolische Kerk
door E.H. Pierre François

DE HEILIGE PIERRE CHANEL

DEEL 1

Joris Abts

Wallis en Futuna is een gebied in de Stille Zuidzee, bestaande uit twee eilandengroepen. Vrijwel de gehele bevolking is katholiek sinds de tweede helft van de 19de eeuw, hoewel de archipel moeilijk te bereiken is en door een gordel van riffen wordt beschermd. Het klimaat is tropisch, de gemiddelde temperatuur op Wallis is 27 °C. De kerstening van deze afgelegen eilanden is te danken aan het werk en het martelaarschap van de Franse missionaris Pierre Chanel, een heilige die op 28 april, de dag van zijn martelaarschap, gevierd wordt.

Zijn jeugd

Pierre Chanel werd geboren op 12 juli 1803 in Cuet in Frankrijk. Hij is het vijfde van de acht kinderen van Claude-François Chanel en Marie-Anne Sibellas. Zoals gebruikelijk in die tijd werd hij als kind al vroeg ingeschakeld op de boerderij. Het is tussen de schapen die hij al van zijn zeven jaar hoedde, dat hij werd opgemerkt door monsieur l'abbé Tromprier, de pastoor van de plattelandsparochie Cras, in de buurt van Lyon. Niet alleen zijn intelligentie was hem opgevallen, maar ook het degelijke en ernstige van zijn persoon.

Hij zorgde ervoor dat Pierre school kon lopen. Met de toestemming van zijn ouders werd hij opgenomen in het groepje dat de priester in de parochie onderdak gaf. Verschillende onder hen zijn later buitengewone priesters geworden. Pierre, hoewel hij eerder bescheiden was, viel op door zijn hartelijkheid. Een karaktereigenschap die hem zijn hele leven zal kenmerken. Als priester, als leerkracht, als geestelijke begeleider, als parochieherder en later als missionaris won hij de harten van velen voor God door zijn hartelijkheid

en zijn daadwerkelijke bekommernis voor iedereen. Al heel vroeg was hij opgevallen door zijn deugdzaamheid. Ondanks zijn eenvoudige afkomst was hij verfijnd in de omgang. De natuur had hem op alle gebied rijk begiftigd. Maar vooral de genade was in hem reeds op vroege leeftijd werkzaam. Pierre hield ervan de religieuze diensten bij te wonen. Hij diende graag de mis en kon prachtig zingen. Al vroeg maakte hij werk van zijn geestelijk leven: het dagelijks gebed, het oefenen in het beleven van de deugden, de regelmatige beleving van het boetesacrament, de liefde voor de armen en het zoeken naar Gods wil. Ook de tedere devotie voor Onze-Lieve-Vrouw was reeds op jonge leeftijd bij hem aanwezig. De genade had in hem een

“Maria beminnen en haar bemind maken.”

vruchtbare voedingsbodem gevonden. In 1819 trekt Pierre naar het klein seminarie van Meximieux; daar krijgt hij voor het eerst de roeping om naar overzeese missielanden te vertrekken. Met enkele gelijkgestemden kwam

hij er regelmatig samen om elkaar aan te moedigen om vooruitgang te maken op de weg naar de roeping van missionaris. Opvallend tijdens deze periode zijn zijn vele bezoeken aan het heilig sacrament. Hij spoorde ook zijn medeleerlingen ertoe aan om dit te doen tijdens de korte vrije momenten doorheen de dag. Als bezieler van de mariale bijeenkomsten had hij het motto aangenomen: “Maria beminnen en haar bemind maken.” En daar slaagde hij in door zijn geduld, zijn goedheid en vriendelijkheid. Die minzame trekken van zijn natuur, gevormd door een voordurende vrijmoedige omgang met God en de heilige Maagd stimuleerde iedereen die hem ontmoette om zich ook meer op God te richten. Hij doet zijn studie wijsbegeerte in Belley, alvorens naar het groot seminarie van Brou te vertrekken in 1824.

Priester en parochieherder

Op 15 juli 1827 werd Pierre tot priester gewijd door Mgr. Devie, de bisschop van Belley. Hij viert zijn eerste heilige mis in zijn geboortedorp in aanwezigheid van de dorps-herder, l'abbé Tromprier, aan wie hij zoveel te danken had. Pierre Chanel wordt benoemd tot kapelaan in Ambérieux. De boetelingen stromen toe naar zijn biechtstoel. Hij trekt vooral kinderen en de jeugd aan door zijn goedheid en zachtmoedigheid.

Zijn speciale zorg gaat uit naar de bijeenkomsten van de meisjes van de ‘Congrégation de la Persévérance’, het feest van Sacramentsdag en de mariadevotie tijdens de maand mei. Tijdens zijn seminarietijd bracht hij uren door om de kapel te versieren om aan de eredienst de nodige luister te geven. Ook nu spaart hij geen enkele moeite om doorheen uiterlijke tekenen de liefde voor het heilige op te wekken bij de mensen van zijn kleine parochie. In zijn ijver om

bij alle mensen de liefde voor God op te wekken, kent hij geen rust. Toch denkt hij steeds vaker aan de overzeese missies en spreekt erover met Mgr. Devie. Maar het moment is nog niet gekomen. De bisschop benoemt hem in 1828 tot pastoor van

Hij won de harten van zijn parochianen, niet door preken of strenge taal, maar door goedheid en daadwerkelijke naastenliefde. Hij hoedt er zich voor zijn parochianen met een enkele blaam te belasten of hen verwijten te maken.

Crozet, aan de uiterste rand van het bisdom, dichtbij Genève. Een armoedige parochie met weinig geloof en waar de invloed van het protestantisme nog heel erg voelbaar is. De nieuwe pastoor plaatst zijn nieuwe parochie onder de hoede van Onze-Lieve-Vrouw en gaat op bedevaart naar Annecy, naar het graf van H. Franciscus van Sales die vroeger zijn parochie had bezocht. Weinig mensen komen er naar de kerk. De nieuwe pastoor haast zich om vanaf de eerste dagen van zijn aankomst op de parochie alle gezinnen te bezoeken, zonder onderscheid. Hij won de harten van zijn parochianen, niet door preken of strenge taal, maar door goedheid en daadwerkelijke naastenliefde. Hij hoedt er zich voor zijn parochianen met een enkele blaam te belasten of hen verwijten te maken. Als een vader hield hij daadwerkelijk van allen en won hij hun liefde voor God. Een priester uit Crozet zal daarover schrijven: «Vooral met zijn goedheid en zijn

zachtmoedigheid hervormde hij de parochie in moreel en godsdienstig opzicht. Zijn herderlijk leven is een bewijs van de mildheid en de liefde van de Verlosser. Hij was zo goed dat hij de sleutel bezat die alle harten opende... Wat heeft deze zachte en werkzame liefde in de parochie niet aan goeds bewerkstelligd! Zij heeft haar geheel en al vernieuwd». In de zorg voor de armen, bij het ziekenbezoek en in de zorg voor de opvoeding van de jeugd liet hij zich bijstaan door een zuster van de Voorzienigheid. Zijn eigen zus Marie-Françoise, die gedreven werd door hetzelfde verlangen om God te dienen door een religieus leven en apostolische ijver, neemt haar intrek in de parochie. Haar goedheid maakte haar al vlug geliefd bij de moeders. Omdat hij zich niet in staat acht in zijn eentje zijn parochie grondig te vernieuwen, organiseert hij een parochiemissie. Het verhoopte succes laat niet op zich wachten.

Het verlangen naar verre missielanden leeft echter voort in zijn hart. Hij voelt ook de aantrekkingskracht tot het religieuze leven in hem ontwaken. Hij is ervan overtuigd dat, wil hij de roepstem van God volgen, hij zijn opofferingsgezindheid en geest van gehoorzaamheid moet ontwikkelen. De Sociëteit van Maria, die nog maar net in Lyon, aan de voet van Notre-Dame de Fourvière was ontstaan, trekt hem bijzonder aan. In 1831 ontmoet hij de stichter, pater Jean-Claude Colin (1790-1875), die hem bekend was als superieur van het klein seminarie van Belley. Als Mgr. Devie zijn toestemming heeft gegeven, bereidt Pierre Chanel zich in alle stilte voor op toetreding tot de Sociëteit van Maria. Eind augustus richt hij zich voor de laatste keer tot zijn gelovigen en wijdt zijn parochie vervolgens toe aan Maria. Dan treedt hij in bij de Maristen.

(wordt vervolgd)

06:00	Meditatie (Pater Jan Bots)
06:30	Lezingendienst
07:00	Angelus
07:02	Rozenkrans
07:30	Muziek (maandag tot vrijdag) - Bijbellezing (zaterdag & zondag)
07:45	De ochtend bij Radio Maria (behalve op zaterdag en zondag)
08:30	Lauden
09:00	H. Mis
	op zondag om 10u voorafgegaan door 'De rots in de branding': 8u50
09:50	Catechismus

10:30		
Maandag		De Kerk leeft (Nele Uytterhoeven)
Dinsdag		Radio Maria telefoneert (Nele Uytterhoeven)
Woensdag		Radio Vaticaan Live (Kevin Colle) - aansluitend na de H. Mis
Donderdag		De rots in de branding (Jos Decock)
Vrijdag		Herhaling van donderdag 20u
Zaterdag		Nonkel Pater achterna

11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
12:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag

13:00		
Maandag		Gebedsgroep Biddende Moeders
Dinsdag		
	1e:	In gesprek met een religieuze
	2e:	De Leeswijzer (Kevin Colle)
	3e:	Kerk in nood
	4e:	Op bedevaart met Maria (Jos Decock)
Woensdag		
	1e en 3e:	Kathovisie (Marianne Hubin)
	2e en 4e:	De wereld van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
Donderdag		Klassiekuur (Marc en Marie-Christine Van Hoorick)
Vrijdag		Kruisweg (aansluitende programmatie: zie vrijdag 14u15)
Zaterdag		Herhaling van maandag 18u15
Zondag		Herhaling van dinsdag 18u15

14:15		
Maandag		Muziek
Dinsdag		Muziek
Woensdag		Muziek
Donderdag		
	1e en 3e:	De Kerkvaders (Nele Uytterhoeven)
	2e en 4e:	Het archief (Kevin Colle)
Vrijdag		Om 13u45 Langs de blauwe Donau

Puzzelpagina

PASEN

AFSTREEPPUZZEL

Strep de woorden af in het rooster en schrijf de overgebleven letters over in de vakjes hieronder om de oplossing te vinden.

T	S	E	E	G	V	G	S	I	U	R	K
D	O	O	R	N	E	N	K	R	O	O	N
A	O	L	M	A	R	I	A	K	A	D	E
P	P	L	E	Z	R	L	S	E	P	O	R
A	S	L	N	W	I	E	O	O	O	O	E
A	T	T	E	A	J	S	L	D	S	D	T
S	A	U	L	C	Z	E	D	T	T	S	S
K	N	I	E	H	E	G	A	E	E	I	K
A	D	N	G	T	N	U	T	E	L	U	N
A	I	M	N	E	I	I	E	W	E	R	I
R	N	A	E	L	S	A	N	Z	N	K	P
S	G	N	I	S	S	A	W	T	E	O	V

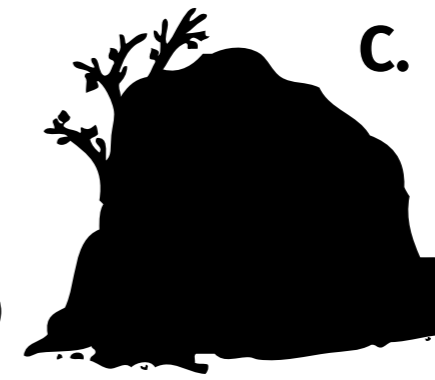
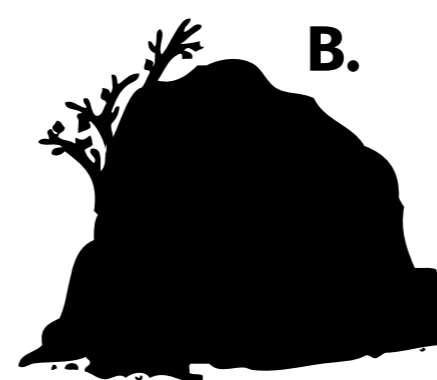
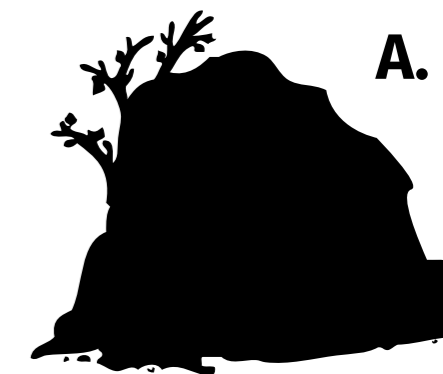
- APOSTELN
- DOORNENKROON
- ENGELEN
- GEEST
- GESELING
- KRUIS
- KRUISDOOD
- MARIA
- OPSTANDING
- PAASKAARS
- PINKSTEREN
- SOLDATEN
- TUINMAN
- VERRIJZENIS
- VOETWASSING
- ZWACHTELS
- ZWEETDOEK

Oplossing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SCHADUWPUZZEL

Welke schaduw komt overeen met de tekening van het lege graf van waaruit Christus is verrezen?

De Goede Week

1. Palmzondag

Op de zondag vóór Pasen worden bij aanvang van de eucharistieviering palmtakken gezegend. Het verhaal wordt voorgelezen waarin wordt verteld dat Jezus de stad Jeruzalem binnenrijdt op een 🌸. De mensen trokken takken van de bomen, gingen Jezus tegemoet en riepen: "Hosanna, gezegend die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël". Op deze zondag wordt ook het passieverhaal, het verhaal over het lijden en sterven van Jezus voorgelezen.

2. Witte Donderdag

Tijdens de viering van Witte donderdag wordt het verhaal voorgelezen van de voetwassing. Jezus wast de 🌸 van zijn leerlingen om ons een voorbeeld te geven van liefde en dienstbaarheid.

Tijdens de viering van Witte Donderdag gedenken we het Laatste 🌸 van Jezus met zijn leerlingen. We vieren de instelling van de eucharistie en van het priesterschap. Het is de avond waarop Jezus door Judas verraden wordt en in de Hof van Getsemane gevangen genomen wordt.

- In gebed willen we Jezus nabij zijn in zijn lijden. Er is een wake bij het Heilig sacrament. Het altaar wordt volledig leeggemaakt. Kruisbeelden worden uit het kerkgebouw verwijderd of bedekt met een doek. Op deze avond waken christenen bij hun Heer. Zoals Hij eens aan zijn leerlingen vroeg om bij Hem te waken.

3. Goede Vrijdag

Op Goede Vrijdag gedenkt de Kerk het lijden en de kruisdood van Jezus. Gelovigen bidden de kruisweg.

In de namiddag of 's avonds is er een bijzondere liturgie met de voorlezing van het passieverhaal van Johannes en plechtige hulde van het 🌸. Goede Vrijdag is een dag van vasten, net als Aswoensdag.

4. Stille zaterdag

Op deze zaterdag wordt herdacht dat het lichaam van Jezus rust in het graf en ziet de Kerk uit naar de verrijzenis van haar Heer. Er wordt geen liturgie gevierd. Wanneer het donker wordt, begint de paaswake.

5. Paaswake

- In de nog duistere kerk wordt het nieuwe vuur aangestoken. De paaskaars die wordt aangestoken aan het nieuwe 🌸 staat symbool voor de verzen Christus, het licht van de wereld. Ook de kaarsen van de gelovigen worden aangestoken.

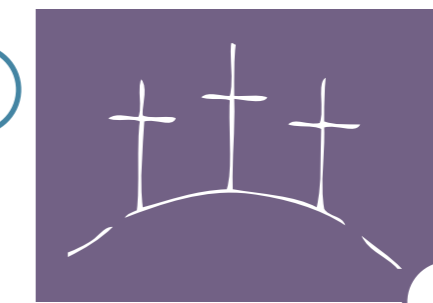
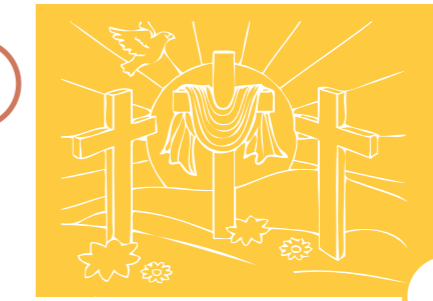
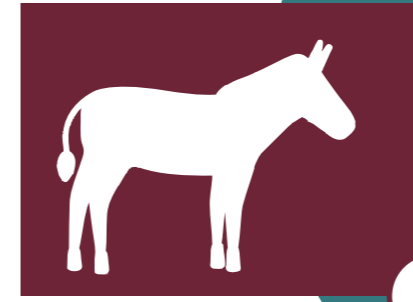
Tijdens de woorddienst worden meerdere lezingen gelezen waarin Gods grote daden doorheen de geschiedenis in herinnering worden gebracht. Het derde deel van de paaswake bestaat uit de doopviering en de hernieuwing van de doopbeloften door alle aanwezigen. De paaswake besluit met een plechtige eucharistieviering.

In de tekst zijn enkele woorden weggelaten. Vul de tekst aan met de woorden uit het volgende lijstje:

Geest
voeten
vuur
paastijd

opgevaaren
kruis
Avondmaal
ezel

Plaats het juiste cijfer bij de tekeningen!

De Paastijd

6. Pasen

De viering van Pasen wordt in de 🌸 voortgezet. De vijftig dagen vanaf de zondag van de verrijzenis tot pinksterzondag worden in vreugde gevierd als was het één feestdag of liever 'één grote zondag'.

Tijdens de paastijd wordt vaak het alleluia gebeden of gezongen. Halleluja (ook wel Hallelujah) is een van oorsprong Hebreeuwse uitroep die 'Prijst God' betekent. Hallelujah is een samentrekking van de twee woorden hallelu en jah. Jah is de ingekorte aanduiding van JHWH, het Hebreeuwse woord voor God.

7. Beloken Pasen

Op die dag wordt de paasweek (het paasoctaaf) afgesloten. Deze dag heet sinds het Jubeljaar 2000 Barmhartigheidszondag

8. Onze Lieve Heer Hemelvaart

Met Hemelvaart viert de Kerk dat Jezus is 🌸 naar God, zijn Vader in de Hemel. Christus' hemelvaart is geen afscheid: het is het feest van zijn blijvende aanwezigheid onder ons als de verheerlijkte Heer.

9. Pinksteren

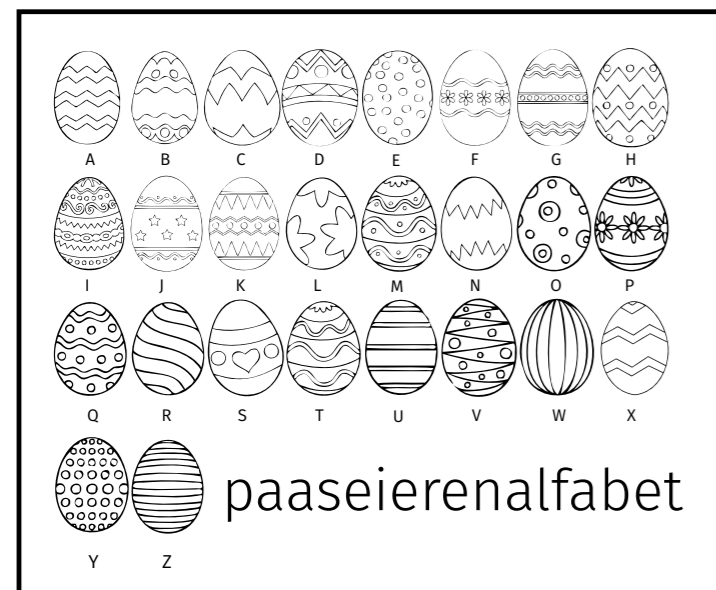
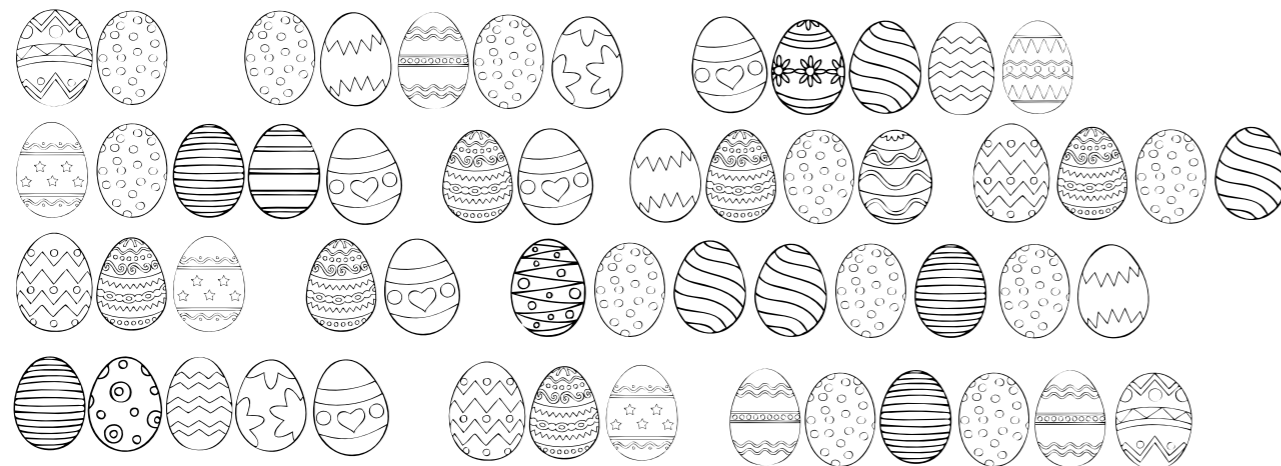
Op Pinksteren, het feest dat plaatsvindt op de vijftigste dag na Pasen, viert de Kerk dat de verzen Heer de beloofde Geest over zijn leerlingen heeft uitgestort. De nederdaling van de Heilige 🌸 staat ook aan het begin is het begin van de Kerk.

Zoek de tien verschillen !

**Paaseierenalfabet. Wat vertellen de paaseieren?
Vervang de paaseieren door de juiste letter !**

_____

_____

_____

_____

Oplossingen: <http://www.radiomaria.be/oplossingen-paaspuzzel-porta-fidei-n51/>

15:00	Uur van de Goddelijke Barmhartigheid Lezingen uit Lezingendienst Meditatie* (Pater Jan Bots) Vespers
16:10	
16:30	
17:00	

17:30		
	Maandag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Dinsdag	Radio Vaticaan*
	Woensdag	Nonkel Pater achterna
	Donderdag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Vrijdag	De week van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
	Zaterdag	Radio Vaticaan*
	Zondag	De week van Radio Maria* (Nele Uytterhoeven)

18:00 Angelus

18:15		
	Maandag	
	1e en 3e:	Radio Maria op bezoek
	2e en 4e:	Muziek (binnenkort nieuw programma)
	Dinsdag	
	1e en 3e:	Het inzicht (Marleen Caers)
	2e en 4e:	Missio werkt (Missio)
	Woensdag	De Kerk leeft* (18u30)
	Donderdag	Herhaling van dinsdag 13u
	Vrijdag	Klassiekuur*
	Zaterdag	Herhaling van woensdag 13u
	Zondag	Herhaling van donderdag 20u

19:30 Rozenkrans

20:00		
	Maandag	De rots in de branding*
	Dinsdag	De Kerk leeft*
	Woensdag	Gebed met Sant'Egidio
	Donderdag	
	1e en 3e:	Religieuze Poëzie (E.H. Dirk Van der Linden)
	2e en 4e:	Rijkdom van het geloof (Diane Kets)
	Vrijdag	Radio Maria telefoneert* (Nele Uytterhoeven)
	Zaterdag	Langs de blauwe Donau*
	Zondag	Klassiekuur*

21:00	(Behalve op zondag) Het heiligenverhaal van de dag, gevolgd door 'Het Woord Spreekt' *
21:30	Completen
21:45	Heiligen getuigen
22:35	Catechismus* (maandag tot zaterdag) Zondag: De kerkvaders (1ste, 3de en 5de week) - Het archief (2de en 4de week)
23:30	Rozenkrans

Tussen middernacht en 6u 's morgens hebben er herhalingen van de verschillende programma's plaats.

* Herhaling van eerder uitgezonden programma

Arvo Pärt

Muzikale
geloofsgetuige
voor onze tijd

Philippe Van der Sande

Al verschillende jaren is de Estse componist Arvo Pärt (84) de meest beluisterde levende componist ter wereld. Hij componeert al meer dan 60 jaar muziek. Hoewel hij geen veelschrijver is (minder dan 100 werken), slaagde hij erin zijn – veelal religieuze muziek – wereldwijd bekendheid te geven. Toch bijzonder in deze geseclariseerde samenleving dat net een gelovig componist zoveel bewondering wekt. Een portret van deze muzikale geloofsgetuige.

Arvo Pärt is in 1935 in Estland geboren. Zijn ouders waren gelovig, maar hij werd in zijn jonge jaren vooral beïnvloed door de toenmalige, moderne klassieke muziek. Hij schreef in zijn jonge jaren atonale muziek vooral geïnspireerd door Schönberg. Zijn eerste composities dateren van eind de jaren vijftig. Het is dus niet de muziekstijl die we nu van hem gewoon zijn.

Estland kreunde toen nog onder de Russische communistische dictatuur. Dit regime bood weinig vrijheid aan artiesten. Hij zou het aan den lijve ondervinden. Zijn werk “Credo” uit 1968 is een mijlpaal. Het markeert het begin van Pärts religieuze overgave. Hij is nog op zoek naar zijn eigen muzikale taal. De componist zweert wel de onrustige, afstandelijke en ingewikkelde muziek af en slaat het pad in dat jaren later zou leiden tot een drastische vereenvoudiging van zijn muziekstijl.

Artistieke ballingschap

Tijdens de première van ‘Credo’ lopen de emoties dermate op dat meteen erna een protestmars van de

Esten tegen de Russische onderdrukking wordt gevormd. De beroemde dirigent Neeme Järvi wordt daarna verbannen naar het Westen. Arvo Pärt krijgt een nog zwaardere straf: zijn muziek mag nergens meer worden gespeeld.

Gedwongen door de omstandigheden begint voor hem een periode van acht jaar waarin hij zo goed als niets componeert. Arvo Pärt sluit in 1972 aan bij de Orthodoxe Kerk en dat had meteen invloed op zijn muziek. Hij bestudeert ook muziek uit de Middeleeuwen en de renaissance en zoekt zijn eigen stem. Die vindt hij in 1976 met het pianominiatuurtje ‘Für Alina’. Pärt gaat verder op de ingeslagen weg met *Fratres*, *Cantus in memory of Benjamin Britten*, *Summa* en *Tabula Rasa*. Met deze composities verwerft hij ook buiten Estland ruime bekendheid. In 1980 verlaat Pärt zijn vaderland voor Wenen en later Berlijn. Zijn eigenzinnige Johannespassie ontstaat in die tijd. Het eerste grote religieus-muzikale statement van deze herboren componist is een feit.

“Tintinnabuli” veroverd de wereld

Tijdens zijn acht jaren teruggetrokken leven bestudeerde Arvo Pärt ook Russisch-orthodoxe teksten. Hij zei eens: “Als mensen me willen begrijpen, moeten ze naar mijn muziek luisteren. Als ze mijn levensfilosofie willen begrijpen, dan kunnen ze eender welke Kerkvader lezen”. Zijn geloof kreeg een zeer belangrijke plaats in zijn composities. In Engeland hield hij zich ook gedurende een jaar bezig met het traditionele ‘change-ringing’, waarbij handklokken om-en-om geschud worden. Klokjesmuziek, “tintinnabuli” noemt Pärt het, zou zijn nieuwe muziekstijl worden. De eerste ‘tintinnabuli’ vocale werken zoals *An den Wasser zu Babel*, *Sarah was ninety years old* of de *Missa sillabica* zijn quasi monodisch (eenstemmig gezang met eenvoudige begeleiding). De eerste uitvoerders van zijn nieuwe stijl waren vooral collega’s en vrienden die een ensemble voor oude muziek hadden.

Zijn laatste grote werk dateert uit 2010. Het is *Adam’s Lament* (De klaagzang van Adam), voor gemengd koor en strijkorkest. De tekst die wordt gezongen is van de monnik *starets Siloan* (1866-1938). Adam staat daarin symbool voor de hele mensheid en voor de teloorgang van het paradijs.

Bijbelse teksten op muziek

In de 20ste eeuw wordt weinig religieuze muziek geschreven. Vele kunstenaars – beïnvloed door de verlichting en door vrijzinnige ideologieën – vonden religie in muziek niet meer passen. Arvo Pärt ging zijn eigen weg, tegen de stroom in, en met succes. Ook de postmoderne mens bleek nood te hebben aan spirituele zingeving en rustgevende meditatieve muziek. Arvo Pärt beschreef zijn werk tijdens een zeldzame toespraak als volgt: “Ik verontschuldig me, maar ik kan je niet helpen met veel woorden. Ik ben een componist en uit me met klanken”. Een andere keer gaf hij toe

“meer thuis te zijn in abdijen dan in concertzalen”. De componist ziet zijn muziek als een wisselwerking tussen lijden en vertroosting, verlies en hoop.

De meeste van zijn werken bezingen teksten uit de Bijbel zoals psalmen en woorden van Jezus (bijv. “Ik ben de ware wijnstok”). Hij schreef naast de eerder gemelde *Passie* ook verschillende missen, een *Stabat Mater*, een *Te Deum*, een *Salve Regina*, *Magnificat*-antifonen, een *Nunc Dimittis*. Hij schreef ook stukken voor orgel. Zijn muziek is een waar getuigenis van geloof, hoop en liefde. Hij bereikt met zijn religieuze muziek miljoenen anders- en niet-gelovigen. Ook al dringt niet bij elke melomaan de diepte van de tekst door, creëert hij een sfeer van innerlijke rust, van transcendentie. God heeft hem dit talent geschonken om tegen de tijdgeest in religieuze muziek te schrijven en op die manier vele harten te raken. We kunnen de Heer alleen maar nederig vragen dat de muziek van Pärt een instrument mag zijn om vele mensen dichterbij God te brengen.

“God komt tot leven doorheen mijn muziek”

Tot slot enkele woorden van Arvo Pärt zelf, uitgesproken tijdens een dankwoord bij de uitreiking van een eredoctoraat in de theologie aan de universiteit van Freiburg (Duitsland): “U zal me vergeven dat ik als kersverse theoloog niet in staat ben over God te theoretiseren. Ik wil gewoon leven met God. Maar wat wil dat zeggen “leven met God”? Het klinkt misschien eenvoudig, maar zijn we ertoe in staat? Wat mij betreft is het leven heel concreet. Het is in de eerste plaats de wereld van klanken, omdat muziek een taal is die tot leven kan komen, levend woord kan worden. God komt tot leven doorheen mijn muziek. Ik heb dat talent van Hem gekregen en het is voor mij een immense uitdaging”.

In het programma “Klassiekuur” van 14 mei zullen Mark en Marie-Christine muziek van Arvo Pärt laten horen. Mis deze uitzending niet!

Klassiekuur neemt u mee op een muzikale reis in tijd en ruimte. Muziek is een taal die iedereen kan verstaan. Een geschenk waar iedereen van kan genieten zonder taalbarrières. Klassiekuur brengt een moment van ontspanning, rust en plezier en laat je graag het thema en de rode draad doorheen de uitzending zelf ontdekken.

Klassiekuur is te beluisteren in rechtstreekse uitzending iedere donderdag van 13u tot 14u15 en in heruitzending op vrijdag om 18u15 en zondag om 20u.

PROGRAMMA IN DE KIJKER

MUZIEK OP RADIO MARIA

Vijftig dagen Pasen

In gesprek met kardinaal Jozef De Kesel

Radio Maria was te gast in het bisschopshuis van het aartsbisdom voor een gesprek met kardinaal Jozef De Kesel over de betekenis van de paastijd. U kan hier de integrale tekst terugvinden van dit gesprek.

Monseigneur, eeuwenlang viert men ieder jaar opnieuw het hoogfeest van Pasen, het feest van de verrijzenis van Christus, wat is de betekenis van dit feest voor gelovigen van deze tijd?

Het is het grootste feest voor de Christen. Het is het hoogfeest bij uitstek. Het is een feest dat vijftig dagen duurt. Als je geen christen bent, of niet gelovig, dan denk je misschien dat heeft niet veel te betekenen. Maar voor ons heeft dat enorm veel te betekenen. Het is de verrijzenis van Christus, de overwinning op de dood. Het is niet alleen de verrijzenis van Christus van tweeduizend jaar geleden - en dat vergeet men soms - het is ook onze eigen verrijzenis. Met Pasen wordt aan elke christen overal ter wereld, aan diegenen die naar de kerk ko-

men, gevraagd of ze gelovig zijn en worden de doopbeloften hernieuwd. Het doopsel betekent, en dat zegt Sint-Paulus, dat diegene die gedoopt wordt, sterft met Christus en tegelijkertijd verrijst hij tot een nieuw leven, bezielt door Gods Geest, zoals

Het is niet alleen Christus verrijzenis. Het is ook onze verrijzenis. Want wij zijn door het doopsel nieuwe mensen geworden, bezielt door Gods Geest, door Gods adem.

in het scheppingsverhaal. Het verhaal dat we trouwens ook lezen tijdens de paasnacht, waar de mens geschapen wordt en waar hij de levensadem krijgt van God, die wordt ingeblazen. En met Pasen krijg je opnieuw, zoals bij het doopsel, die Geest voor een nieuw leven.

Begrijp je wat ik wil zeggen? Het is niet alleen Christus verrijzenis. Het is ook onze verrijzenis. Want wij zijn door het doopsel nieuwe mensen geworden, bezielt door Gods Geest, door Gods adem. Om in de wereld aan onze roeping als mens te beant-

woorden. En als je vraagt wat betekent dan dat nieuw leven, dat is een leven, zo zegt sint-Paulus waar een mens niet alleen op zichzelf betrokken is. Dat is heel belangrijk, dat je niet voor jezelf alleen leeft, dat je niet alleen maar zegt: "elk zorgt wel voor zijn eigen deur en de rest kan me niet schelen." Zo kan je geen samenleving opbouwen. Pasen is het feest van het nieuwe leven, ook van nieuwe vormen van samenleven, in respect voor elkaar. Dat zijn allemaal heel belangrijke dingen ook voor de wereld.

De paastijd duurt 50 dagen en eindigt met het feest van Pinksteren. Wat is de betekenis van deze 50 dagentijd?

Dat komt van het jodendom. Ook de vasten is veertig dagen. Niet één dag, maar veertig! En Pasen is vijftig dagen, want het eindigt met Pinksteren. Wat betekent Pinksteren? Het is een Grieks woord 'pentèkostè' wat betekent vijftigste. Het

is de vijftigste dag na Pasen, de voltooiing van het paasfeest. Ik zei het daarnet. Pasen is de verrijzenis van Christus. De voltooiing van het paasfeest is dat ook wij bezielt worden door Gods Geest.

Tijdens de paastijd wordt er tijdens de eucharistie voorgelezen uit de 'Handelingen van de apostelen', waarin verhaald wordt over het ontstaan van de jonge Kerk. Hoe kunnen we deze verhalen lezen in een tijd waarin de Kerk in ons land in getal afneemt?

Het is de Geest die opnieuw leven brengt. Het is de Geest die aan de oorsprong staat van de Kerk, van

het nieuwe leven dat ontstaat. Het is de enige periode waarin gelezen wordt uit de 'Handelingen'. Alleen in de paastijd. Omdat het niet alleen gaat over de verrijzenis van Christus, maar ook over de verrijzenis van ons. We worden nieuwe mensen. Dat is geen toeval.

In het credo zeggen we van de Geest: "die Heer is en het leven geeft". Ook van Christus zeggen we dat Hij Heer is. "Ik geloof in één God en ik geloof in één Heer, Jezus Christus". En dan zeggen we: "ik geloof in de Heilige Geest". En van Hem zeggen we: "die Heer is, Dominus, Kurios". "En het leven geeft." Waar ziet je dat nieuwe leven ontstaan? In de kerkgemeenschap. Mensen die Jezus volgen, die in Hem geloven, dat is het werk van

Het is Gods Geest die deze wereld bezielt en tot nieuw leven wekt en de mensen oproept tot meer liefde. Want liefde is vrucht van de Geest.

de Geest. En dus is er altijd een grote band tussen de verrijzenis van Christus en de komst van de Geest, die ons ten leven wekt. Ik denk dat het een grote misvatting is te denken dat Pasen enkel betekent dat Jezus uit de doden is opgestaan. Maar wij zijn betrokken bij de verrijzenis. Het is een veel groter gebeuren. Het is Gods Geest die deze wereld bezielt en tot nieuw leven wekt en de mensen oproept tot meer liefde. Want liefde is vrucht van de Geest.

Hoe kunnen we meer betrokken zijn bij het nieuwe leven dat God ons schenkt?

Door meer Christen te zijn! Door je geloof dieper te beleven. Op Pasen moet men zich ten eerste al voorbereiden. Wat betekent de vastentijd? Dat is de voorbereidingstijd op Pasen. Met Pasen word je gevraagd of je christen bent. En hopelijk antwoord je niet: "Ah ja, natuurlijk!" Dat

OP BEZOEK

Enkele vormselgroepen kregen tijdens hun bezoek een presentatie over de radio. Nadien baden ze 'live' op de radio voor enkele persoonlijke intenties.

Verschillende gastsprekers werden verwelkomd tijdens het programma 'de Kerk leeft'.

Meerdere dagen (en nachten) waren enkele externe (en natuurlijk ook onze eigen) techniekers aan het werk voor het installeren van de nieuwe techniek in de studio.

Ook was er bezoek van een bedevaartsgroep uit regio Aalter, na hun bezoek aan het heiligdom van St. Jozef en de grafkapel van pater Damiaan te Leuven.

is een serieuze vraag. En je moet met volle overtuiging 'ja' kunnen zeggen. Daarom moet je je voorbereiden. Als je trouwt met iemand en ze vragen je op die dag: "Wil je altijd trouw zijn?", dan moet je je daar toch op voorbereiden. Je kan niet zomaar lichtzinnig zeggen: "Jaja". Dat is de vastentijd. Je voorbereiden op Pasen opdat je met hart en ziel zou kunnen zeggen: "Ja, ik ben een christen". En de paastijd nadien is er, om er dan iets van te maken. Dat het niet alleen bij woorden blijft.

De evangelielezingen in de paastijd zijn vooral genomen uit het Johannes-evangelie. Het Johannes-evangelie is het evangelie dat misschien wel het meest beschouwend is, met nadruk op het gebod van de liefde. Heeft de keuze om deze teksten in de paastijd te lezen ook hiermee te maken?

Ja, natuurlijk. Het is vooral uit de afscheidsrede van Jezus. Weet dat een groot deel van het Johannesevangelie bestaat uit de toespraak van Jezus op het einde, op het Laatste Avondmaal. Hoofdstuk dertien is dat Laatste Avondmaal bij Johannes. Je moet dan nog lang wachten vooraleer het gedaan is. En dus, het zijn die teksten die men leest. Jezus die afscheid neemt van zijn leerlingen en die zegt: "Het is goed dat ik wegga, want als ik niet wegga, kan de Geest niet komen." En de paastijd is juist de tijd van de Geest die ons met Pasen wordt geschonken. En waarvan de grote vervulling is met Pinksteren. Er is

een zeer diepe band. En bij Johannes ook. De grote vrucht van de Geest is de liefde. De liefde is de nieuwe wet, de wet van het nieuwe leven, dat we ont-

Het is de Geest die ons in staat stelt om niet alleen meer voor onszelf te leven.

vangen hebben in het doopsel. Het is de Geest die ons in staat stelt om niet alleen meer voor onszelf te leven. Het is niet toevallig dat men uit de handelingen van de apostelen leest voor de 'eerste lezing'. Het is de enige tijd waarin men niet uit het Oude Testament leest. Heel het jaar door, buiten deze tijd, is de eerste lezing uit het Oude Testament. Niet in de paastijd. Dan wordt er gelezen uit de Handelingen der apostelen en het evangelie is van Johannes.

Het feest van Pinksteren dat aan het einde van de paastijd wordt gevierd, kunnen we dit feest begrijpen als een verdieping van het paasfeest?

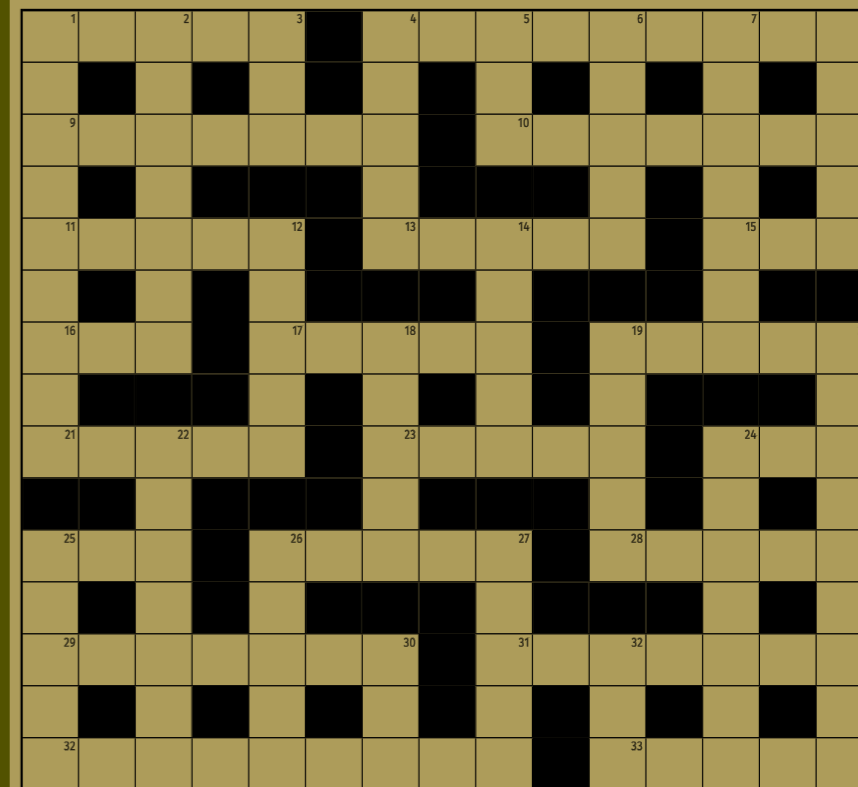
Het is het paasfeest zelf. Het is de vervulling van het paasfeest. Het is niet een ander feest. Het is niet op het einde. Pasen duurt vijftig dagen. In het Frans komt dat heel duidelijk naar voor. Daar zegt men: 'Les Fêtes Pascales'. Pasen, hemelvaart, Pinksteren. Zeven weken lang vieren we Pasen. En Pinksteren is de vervulling daarvan. Al bij de eerste paaszondag lezen

we dat Jezus over de leerlingen blaast: "Ontvang de Heilige Geest". En dan natuurlijk, met Pinksteren is de vervulling van heel de Kerk. En de wereld die vervuld wordt, want Gods Geest werkt niet alleen in de Kerk. Hij werkt in heel de wereld. Hij is gezonden door God in de wereld. Ik moet er altijd aan denken als we het lied zingen: 'Ubi caritas et amor, Deus ibi est'. Ook buiten de Kerk. Ubi caritas et amor. Overal waar een mens niet alleen maar aan zichzelf denkt, waar liefde gebeurt, in de ware zin van het woord, daar is God aanwezig. Het is zijn Geest die het bezielt, die het mogelijk maakt. Wat Sint-Jan zegt: "Want God is liefde".

Monseigneur, welke boodschap heeft u nog voor de luisteraars van Radio Maria?

Pasen is het hoogfeest van de Kerk en het is een feest van vreugde. Voor de eerste tekst, de eerste exhortatie die paus Franciscus geschreven heeft, bij het begin als hij paus werd, heeft hij de titel gekozen 'Evangelium gaudium'. 'De vreugde van het evangelie'. Dat zou ik de luisteraars toewensen. Natuurlijk weet ik wel dat vele van de luisteraars mensen zijn die ziek zijn, die oud zijn. Elke mens heeft zijn problemen. Het is niet elke dag een dag van vreugde. Maar diep in ons hart is er een grote vreugde omdat het paasfeest wil zeggen dat de liefde sterker is dan de dood, dat het kwaad niet zal overwinnen. Dat God sterker is dan dat alles en dat Hij een bron is van hoop en vreugde voor deze wereld. Want er zijn vele redenen om vandaag wanhopig te zijn. Er is veel miserie in de wereld. Heel veel. Veel problemen waarvoor we staan, in Europa, in ons land, maar ook in de wereld. Er is veel armoede. Pasen is die diepe boodschap dat er hoop is, dat een mens nooit mag wanhopen. Sint-Paulus zegt het: "Niets kan ons scheiden van Gods liefde. Ook de dood niet."

KRUISWOORDRAADSEL

Y=I=1letter

Horizontaal

1. hoogfeest van de verrijzenis van de Heer 4. de opgestane Heer 9. altaarstuk van de gebroeders Van Eyck 10. warmte-eenheden 11. ontvanger van radio-toestel 13. evangelist en gezel van de H. Paulus 15. Ora pro nobis (afk.) 16. heilig dier bij het boeddhisme 17. pauselijk hoofddekkel 19. vrome vrouw die samen met andere vrouwen in een hof leeft zonder kloostergeloften af te leggen 21. middelhoog plateau in Duitsland dat in België aansluit op de Hoge Venen 23. met wit linnen overtrokken vierkant karton waarmee de kelk tijdens de mis bedekt wordt 24. aanbeveling, advies 25. symbool voor Christus bij de eerste christenen 26. niet sappig en met weinig smaak 28. interval van vijf tonen (muziekterm) 29. autorijtechniek waarbij de bestuurder de auto dwars door een bocht stuurt 31. christen uit Damascus die Paulus de handen oplegde om hem van zijn blindheid te genezen 32. godsdienstig 33. graansoort waarvan het meel wordt gebruikt om brood te bakken

Verticaal

1. takje dat gewijd wordt met palmzondag 2. handel in geestelijke zaken of ambten 3. nieuw (in samenstellingen) 4. middeleeuwse leenheer 5. vermelding op een opnameknop 6. Griekse god van de wind 7. bericht tot besluit van een boek 8. diepdruktechniek door middel van een chemisch proces 12. klepperinstrument gebruikt op Witte Donderdag i.p.v. de bellen 14. zwemslag 18. buikig kannetje voor wijn of water dat bij de mis gebruikt wordt 19. onbewerkt stuk land 20. onrechtmatig begunstigen van familieleden 22. versteende rest van een dier of plant 24. de verrezene Christus werd door Maria Magdalena bij het graf aanzien voor deze persoon 25. één van de ouders 26. niet meer dan nodig 27. afstraling 30. ontkenning 32. abdijoverste

(Oplossing in het volgende nummer van Porta Fidei)

Beeld van Maria, heil van de zieken, te Lourdes

GEBED VAN PAUS FRANCISCUS TOT MARIA, HEIL VAN DE ZIEKEN, (om het einde van de pandemie van het coronavirus te bekomen)

**O Maria, U verlicht als een baken ons levenspad,
als een blijvend teken van redding en hoop.
Aan u, Heil van de zieken, vertrouwen wij ons toe,
aan u die staande bij het Kruis, met uw rotsvast geloof,
Jezus nabij bleef in zijn pijn.
U, weet wat we nodig hebben.
We vertrouwen erop dat u zult voorzien in wat nodig is,
zoals u eens deed op de bruiloft van Kana in Galilea.
Mogen zo vreugde en feest,
na deze tijd van beproeving terugkeren.
Help ons, Moeder van Goddelijke Liefde,
om ons één te maken met de Wil van de Vader
en te doen wat Jezus zegt.
Hij, die ons lijden en verdriet op Zich nam
om door het Kruis ons te brengen tot vreugde van de Verrijzenis.
Amen.**